

[Lelf Hermann]

de forbud mod anvendelse af visse bekæmpelsesmidler ikke været brugt? På hvilket grundlag har man vurderet, at sprøjtejournaler og typegodkendelse af sprøjtemateriel næppe vil nedbringe forbruget af bekæmpelsesmidler, som der står i redegørelsen? Det vil vi gerne have et svar på, og ved samme lejlighed kan ministeren måske så løfte sløret for, hvorfor der ikke står ét ord om den sammenhæng mellem brugen af handelsgødning og bekæmpelsesmidler, som landbruget selv har fremhævet som begrundelse i forbindelse med vinterafgrøderne og det manglende fald i handelsgødningsforbruget?

Ministerens redegørelse er kommet sent, men forhåbentlig ikke for sent til at danne grundlag for opstilling af krav om handling. Debatten efter denne debat vil vise, om regeringen har evne og vilje til det – og til at gøre det hurtigt.

Lad mig afslutningsvis sige, at de mange, mange mennesker, der kontant og dyrt har betalt deres bidrag til de kommunale rensningsanlæg, har krav på, at det nu fra dette Folketing og fra regeringen klart forklares, hvorledes landbrugets forpligtelser skal se ud.

Hanne Severinsen (V):

Jeg vil gerne indledningsvis takke miljøministeren for en udmærket redegørelse om, hvordan det er gået med vandmiljøplanen.

Som ministeren skriver, kan der kun være grund til at være tilfreds med den udvikling, der er sket, når det gælder kommuner og industri. Jeg skal ikke gøre særlig meget ud af denne del, bare sige, at her er tale om vældig store investeringer, og de er også ved at give resultat. Derfor må man sige, at det, der står tilbage med de lidt mindre rensningsanlæg, er der nok brug for at foretage nogle costbenefitbetragtninger om. Vi har få midler til rådighed, og vi må sørge for, at vores miljøkroner bliver investeret på de helt rigtige steder. Derfor skal vi fortsætte med forskning og overvejelser og revision. Særlig når det gælder områder som kloakering i sommerhusområder og i det åbne land, er det vigtigt, at kommunerne ser nøje på miljøgevinsten i forhold til de investerede kronen.

Hvad angår landbruget, er der ingen tvivl om, at de foranstaltninger, som vandmiljøplanen bad landbruget om at foretage, har landbruget opfyldt. 75 pct. af alle landbrug opfylder

i dag deres opbevaringskapacitet, og grønne marker har udviklet sig langt hurtigere end forudset. Gårdbidraget er stort set væk.

Tilbage står problemerne med husdyrgødningsanvendelsen og forbruget af plantebeskyttelsesmidler. Indtil nu har landbruget investeret 2 mia. kr. Hertil kommer 340 mio. kr. til markteknologi. Det er cirka 140.000 kr. pr. bedrift, som landmændene har måttet udrede af små indtægter. Inden vi når 1992, vil der være investeret 4 mia. kr. Det betyder, at en tredjedel af alle de anlægsinvesteringer, der foregår i landbruget, er miljøinvesteringer.

På konsensuskonferencen i 1987 var alle enige om, at forbruget af kunstgødning i sig selv ikke var det store problem, når det gælder næringssaltudvaskningen. Derimod udnyttes husdyrgødningen generelt for dårligt. Der har nok været en tendens til i 1960'erne og 1970'erne, at gylle blev betragtet som affald.

Her er sket en ændring. En af de vigtigste ting er, at stort set alle landbrug i dag opfylder det såkaldte harmonikrav, dvs. at der ikke er mere end 2 dyreenheder pr. hektar. Det har nogle klaret ved sammenlægning, så man har fået mere jord. Andre har klaret det ved at reducere dyrebestanden. Det betyder, at Danmark i dag er i den gunstige situation, at der er jord nok til at udbrede husdyrgødningen på. Derfor har Danmark ikke det samme grundlæggende problem som eksempelvis Holland.

Men ét er, at vi kan sprede husdyrgødningen, et andet er, i hvor høj grad denne gødning udnyttes. Her er også sket en glædelig ændring. På 3 år er udnyttelsesgraden steget fra 20 til 30 pct., men naturligvis skal vi højere op. Landbruget regner selv med i løbet af de næste år at komme op på 40 pct., og det er sådanne fremskridt, vi har brug for.

Landsudvalget for Planteavl udarbejdede sidste efterår en aktionsplan for bedre udnyttelse af husdyrgødningens plantenæringsstoffer. Der har været afholdt møder, man har demonstreret, hvordan det kunne lade sig gøre, og der er lavet forsøg. Det er netop det, vi har brug for. Vi har brug for forskning og udvikling. Mange gange er det ganske simple ting, der skal til. Hvis man eksempelvis bruger slæbeslanger, sådan at gyllen lægger sig under bladene, bliver reduktionen, dvs. ammoniakfordampningen, reduceret til et minimum. Også nedfældning og gyllenedmuldere er eksempler på nye teknik-